

спеціальні галузеві глосарії, присвячені якійсь одній галузі науки: математиці, економіці, біології, медицині.

Словники можуть мати інформацію про наголос в словах, етимологію (тобто історичне походження слова), випадки вживання, приклади вживання в контексті, стилістичні особливості, зустрічаються також ілюстровані словники. Словники в традиційній книжковій формі зазвичай презентують слова в абетковому порядку.

Фахівець повинен усвідомлювати, до якого словника зручно звернутися. Йому необхідно добре розуміти структуру словників, щоб мати змогу швидко знайти потрібну інформацію. Він повинен знати переваги та недоліки кожного з типів словників, щоб обрати найкращий словник до певної ситуації.

Основними критеріями при створенні словника є великий обсяг (для сучасних розвинених країн це сотні тисяч лексичних одиниць), раціональний спосіб подання матеріалу, швидкий спосіб пошуку необхідного слова.

Проблеми відображення інформації у компактній, лаконічній формі зі швидким доступом до них хвилюють фахівців усіх галузей науки. Перспективним напрямком розвитку процесу укладання словників є комп'ютерна лексикографія. З розвитком комп'ютерної індустрії з'явилася можливість представити словники в електронній формі, що являє собою потужний засіб лінгвістичної обробки тексту з широкими можливостями. Комп'ютерна лексикографія – наукова дисципліна на межі мовознавства та інформатики, яка вивчає способи застосування інформаційних технологій у практиці створення лексикографічних систем.

Переваги розробки словників за допомогою комп'ютера очевидні: це можливість опрацьовувати та зберігати великі обсяги інформації, компактність (навіть словники великих розмірів можна вмістити на портативному носії інформації), можливість розміщення в локальній та глобальній мережах, надзвичайно швидкі темпи обробки великих обсягів інформації, зручний доступ до інформації, можливості пошуку, вибірки. Таким чином, комп'ютерна лексикографія доцільна й необхідна для сучасних фахівців.

ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Івахненко І.Г., асистент кафедри 802

*Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.4554199>

Міжкультурна комунікація – це комунікація між представниками окремих культур, коли кожен учасник розуміє культурну різницю іншого та прагне подолати культурні відмінності. Міжкультурна комунікація – це

обмін почуттями, думками представників різних культур, вона має місце в науковому та освітньому процесах, бізнесі, туризмі, спорті, літературі.

Теорія перекладу досліджує переклад як спеціальний вид міжмовної діяльності, вона бере до уваги соціокультурні та психологічні відмінності між різномовними комунікантами. Переклад – це соціально-детерміноване явище, тобто на процес і результат перекладу впливають соціальні фактори. Здійснюючи переклад, фахівець залучає до перекладеного тексту власне розуміння оригінального тексту і встановлює баланс двох мов. Текст, як знак певної культури, пов'язаний з культурним контекстом минулого, теперішнього і майбутнього, тобто з історичним розвитком. У процесі перекладу дуже складно зберегти семантику й форму оригіналу, тому що читачі належать до іншої культури та мови, є носіями іншої мови й занурені до іншого соціуму. Базова компетенція перекладача – це комплекс навичок і вмінь, який охоплює володіння мовами (рідною та іноземною), а також знання соціокультури, історії, політики країн, мовою яких він володіє. Перекладач сприймає оригінальний текст із позиції іноземної картини світу, а потім трансформує його на рідну мову з врахуванням соціокультурних традицій цієї мови. Необхідна креативність перекладача, щоб зберегти національний колорит тексту оригіналу та доступно донести його до свідомості людини з іншого культурного середовища.

Для досягнення еквівалентності оригіналу й перекладу необхідно вмело застосовувати трансформації, перетворення, що здійснюються при переході від оригінального тексту до перекладного. Моделі перекладу – це схеми процесу перекладу, за допомогою яких зміст, виражений засобами однієї мови, відповідає змісту, який виражений засобами іншої мови, адекватність текстів – це близькість оцінок змісту тексту оригінала та перекладу. Найбільш поширеними є такі моделі перекладу: ситуативна, семантична, трансформаційна, комунікативно-функціональна, інформативна.

Неусвідомлення деяких компонентів міжкультурної комунікації може спричинити непорозуміння. Серед таких компонентів можуть бути соціальні ролі та норми поведінки, стереотипи, цінності, різні рівні культури. Головною метою міжкультурного спілкування є досягнення порозуміння шляхом подолання міжкультурних відмінностей.